

**VYSTÚPENIE MINISTRA ZAHRANIČNÝCH VECÍ A EURÓPSKÝCH
ZÁLEŽITOSTÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY
MIROSLAVA LAJČÁKA**

**NA VÝROČNOM ROKOVANÍ NÁRODNEJ KOALÍCIE PRE DIGITÁLNE
ZRUČNOSTI A POVOLANIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

*14 februára 2019
Bratislava, MZVEZ SR*

Vážený pán podpredseda vlády, vážení členovia Digitálnej koalície, dámy a páni.

O digitalizácii sa dnes hovorí hádam všade. Od kongresových sál, cez konferenčné miestnosti až po obývacie izby. A má to dobrý dôvod. Predpokladám, že nikoho z Vás dnes ráno nezobudil analógový budík. Budia nás mobilné telefóny a väčšinou sú aj tou poslednou vecou, ktorú večer odkladáme. Ak to nie je Váš prípad, potom blahoželám, máte lepší život než ja.

Téma digitalizácie samozrejme nemôže obchádzať ani zahranično-politické diskusie. Len pred pár týždňami sa vo švajčiarskom Davose stretlo počas Svetového ekonomického fóra vyše 3000 predstaviteľov z rôznych sfér politického, ekonomického a spoločenského života.

A všetky diskusie mali spoločný podtitul. Svet sa mení a my musíme našu globálnu architektúru prispôbiť požiadavkám štvrtej priemyselnej revolúcie. Naša ambicióznosť pritom môže napomôcť urýchleniu dosiahnutia cieľov predchádzajúcich technologických revolúcií.

Pretože dialóg o digitalizácii treba vnímať aj v kontexte reality tretiny svetovej populácie (2,4 miliardy), ktorá nemá prístup k pitnej vode a šestiny svetovej populácie (1,2 miliardy), ktorá nemá prístup k elektrickej energii. A hoci 3 miliardy ľudí dnes majú prístup k internetu, stále zostávajú 4 miliardy vylúčené z benefitov tretej priemyselnej revolúcie.

Generálny tajomník OSN preto medzi 3 súčasné geopolitické megatrendy, na ktoré bude musieť medzinárodné spoločenstvo reagovať spoločne a koordinovane, zaraďuje okrem *klimatickej zmeny a ľudskej mobility* práve digitalizáciu.

A určite nejde o zveličenie. Digitalizácia je faktorom, ktorý ovplyvňuje asi každý aspekt nášho života. Je „*game changer*“ 21. storočia. Mení pravidlá.

- Má potenciál umožniť vstup do globálnej ekonomiky miliónom ľudí a prepísať tak štartovacie čiary. Pre jednotlivcov, celé krajiny i regióny.
- Má potenciál urýchliť naše snahy o docielenie prosperity a trvalo udržateľného rozvoja. Pre miestne spoločenstvá i celé kontinenty.

- Má potenciál od základov zmeniť pracovný svet a pohnúť ekonomické konštanty.
Pre tradičné povolania i celé priemyselné odvetvia.

Aj diplomati by o tom vedeli povedať svoje ... Keď som nastupoval na federálne ministerstvo zahraničných vecí, o jeden počítač sa delila celá chodba. Správy sme doručovali telegraficky, na spätnú väzbu čakali dni či týždne. Dnes žijeme v dobe instantného spravodajstva, rýchleho rozhodovania a technickej náročnosti.

A týmto požiadavkám sa musíme prispôbiť. Tak, aby sme dokázali využívať potenciál a limitovať negatívne externality. Aby sa 4. priemyselná revolúcia pre Slovensko stala motorom, nie brzdou. Musíme mobilizovať sily na strane štátu, ako aj na strane súkromného sektora či vzdelávacích inštitúcií.

Preto vysoko oceňujem aktivity Digitálnej koalície a som rád, že sa k nim darí prispievať aj Ministerstvu ZVEZ SR. Rezort diplomacie sa na práci koalície podieľa najmä aktivitami zameranými na

- snahu o návrat Slovákov pracujúcich v zahraničí domov,
- snahu prilákať mladých ľudí zo zahraničia študovať technické špecializácie na Slovensko,
- ako aj podporu zamestnávania špecialistov v našom IT sektore.

Naše ministerstvo je súčasťou Digitálnej koalície zhruba len pol roka, no som rád, že už teraz vidíme niekoľko pozitívnych príkladov. Dovoľte mi uviesť tri:

- 1) V Európe i vo svete žije množstvo talentovaných a vzdelaných Slovákov, ktorí sa v prípade relevantnej profesionálnej príležitosti domov radi vrátia. Spoločne s IT Asociáciou Slovenska preto naše ministerstvo zorganizovalo na veľvyslanectve v Londýne podujatie: Work in Slovakia – Good Idea! (24. januára 2019).

Predstavitelia štátu a manažéri firiem sa stretli s desiatkami záujemcov o návrat na Slovensko a diskutovali o konkrétnych možnostiach uplatnenia na našom trhu práce. S mnohými už firmy vedú pracovné pohovory.

- 2) Spoločne s IT Asociáciou Slovenska a Vysokou školou ekonómie a manažmentu verejnej správy sme cez naše veľvyslanectvo v Kyjeve iniciovali unikátny slovensko-ukrajinský magisterský študijný program.

Prvý ročník bol spustený v spolupráci s univerzitou v Charkove. V Bratislave v súčasnosti v tomto programe študuje 5 ukrajinských študentov. Veríme, že počet bude substantívne rásť.

- 3) Podobný program sme prezentovali aj univerzitám v Srbsku. Naše veľvyslanectvo sprostredkovalo rokovania Digitálnej koalície s predstaviteľmi technických univerzít v Novom Sade a Belehrade. Firmy so sídlom na Slovensku tieto snahy podporujú záväzkom dvojročného zamestnania absolventov.

Dámy a páni,

Vízia spolupráce MZVEZ SR s Digitálnou koalíciou je jasná. Chceme prepájať podnikateľské, akademické a výskumné subjekty so zahraničím.

Aktívnou ekonomickou diplomaciou chceme podporovať firmy pri riešení situácií s nedostatkom pracovníkov a pri odstraňovaní prekážok, ktoré komplikujú príchod IT špecialistov na Slovensko.

Potrebuje však impulz od Vás – od podnikateľskej sféry. Podujatie v Londýne bolo možné práve vďaka aktivite IT Asociácie Slovenska a zamestnávateľov z ICT sektora. Na príklade tohto podujatia budeme pokračovať v sprostredkovaní kontaktov medzi zamestnávateľmi doma a Slováckmi žijúcimi v zahraničí. S IT firmami plánujeme rovnakú misiu do Írska a pripravujeme aj druhú cestu do Londýna, tentokrát pre zástupcov medicínskeho sektora. S ukrajinskými univerzitami pracujeme na príprave ďalších bilaterálnych študijných programov.

No a samozrejme - čaká nás tiež predsedníctvo v OECD, kde sa budeme venovať predovšetkým témam digitálnych zručností pre udržateľný rozvoj, pretože bez nich je už dnes máloktorá profesia predstaviteľná.

Práce je teda viac než dosť a aktivita Digitálnej koalície je nesmierne potrebná. Aj dnešné podujatie je dôkazom, že urgentnosť situácie je vnímaná celospoločensky a naša digitálna koalícia našťastie nemá analógovú opozíciu.

Prajem Vám všetkým úspešné rokovania a veľa síl do ďalšej práce.

Ďakujem.